

किराती खम्बु राई सांस्कृतिक संस्थान, केन्द्रीय समिति, दार्जीलिङ

बार्षिक सभा, नोवेम्बर २७, २०२२

संक्षिप्त सन्दर्भ

किराँती खम्बु राई सांस्कृतिक संस्थान, दार्जीलिङ पहाड, उत्तर बंगाल र तराईका खम्बु राईहरूको संघ, तर संस्थानको नयाँ संविधान जारी भएपछि, यसले पान-भारत वा राष्ट्रिय स्तरमा विस्तार गर्ने सबै विशेषाधिकारहरू दिएको छ, जुन संस्थानले आगामी दिनमा गम्भीरतापूर्वक पहल गर्नुपर्नेछ। हाल, KKRSS केन्द्रीय समितिको प्राथमिक कार्यहरू मध्ये एउटा नयाँ संविधान तल्लो तहमा लागू गर्नु हो। मुख्य रूपमा केकेआरएसएसका प्रत्येक पोर्टफोलियो धारकले संविधानका उद्देश्यहरूलाई सही रूपमा बुझेको हुनुपर्दछ, यो धेरै महत्त्वपूर्ण छ, तब मात्र, तल्लो तहमा संविधानको कार्यान्वयन सम्भव छ। समग्र खम्बु राई समुदायको एकताका लागि बलियो केन्द्रीय समिति बनाउन विद्यमान शाखाहरूलाई बलियो बनाउन जोड दिनुपर्नेछ। शाखाहरू KKRSS को जरा हो जसलाई बलियो बनाउन महत्त्व दिनु पर्छ।

केन्द्रीय समितिको वर्तमान निकाय सेप्टेम्बर 19, 2021 मा निर्वाचन समितिका अध्यक्ष, संविधान मस्यौदा समितिका अध्यक्ष, KKRSS का कानुनी सल्लाहकार श्री प्रणय राईको पर्यवेक्षणमा आधिकारिक रूपमा चुनाव भएको थियो। लोकतान्त्रिक र पारदर्शी रूपमा केन्द्रीय समिति चुनाव गर्न निर्वाचन समिति गठन गरिएको थियो, १२ सदस्यीय निर्वाचन समितिमा पहाड, उत्तर बंगाल तथा तराईका केकेआरएसएसका संस्थापक सदस्य र प्रतिष्ठित सदस्यहरू थिए।

श्री प्रणय राईको खम्बु राई समुदायमा अपार योगदानको लागि जस्तै नयाँ संविधानको मस्यौदा तयारी र केन्द्रीय समितिको स्वतन्त्र र निष्पक्ष निर्वाचनको प्रवृत्ति तय गरिदिएको हुँदा केकेआरएसएस ले आधिकारिक रूपमा उहाँलाई नोभेम्बर 27, 2022 मा सम्मान गर्ने निर्णय गरियो।

भिजन र उद्देश्यहरू

KKRSS को प्राथमिक उद्देश्य संस्कार, संस्कृति र सांस्कृतिक मूल्यहरूको संरक्षण र उत्थान गर्नु भएता पनि सधैं खम्बु राई समुदायका लागि सरकारबाट आधिकारिक जनजाति पहिचान रहँदै आएको छ, त्यसैले यस मुद्दाको महत्त्वलाई मध्यनजर गर्दै KKRSS को नवनिर्वाचित निकाय गठन भएको १४ दिनभित्र यसका लागि जनजाति समिति श्री एम एस राईको अध्यक्षतामा गठन गरियो, आफ्नो अनुभव र विज्ञका कारण श्री एम एस राई समितिको अध्यक्ष चुनियो। दार्जीलिङमा जनजाति मुद्दाहरूमा धेरै बैठकहरू भइसकेका छन्, तथापि, यो धेरै संवेदनशील विषय भएकाले हामीले यसलाई गोप्य राखेका छौं, जसको लागि जनजाति समितिका अध्यक्ष श्री एम एस राईले आफ्नो प्रतिवेदनमा अनुसूची जनजाति स्थितिमा आज विवरण दिनेछन्।

मेरो विचारमा जनजातिको मुद्दाले मात्र भारतमा खम्बुहरूलाई एकताबद्ध बनाउनेछ, चाहे उ कुनै धर्म मा होस या समाजिक स्थितिमा।

केन्द्रीय समितिले पश्चिम बङ्गाल सरकारसँग मुख्यतया पहल गरेका बिषयहरू:

1. पहाडी विद्यालयहरूमा प्राथमिक तहमा खम्बु भाषा (बान्तवा) लागु गर्न आवेदन।
2. खम्बु राई पर्व उदौली वा उभौलीमा सरकारी बिदाको घोषणा।
3. दार्जिलिङ पहाडमा खम्बु सम्पदा स्थलको मान्यता।
4. खम्बु राई विकास बोर्डको नयाँ अध्यक्षको चयन।

खम्बु विकास बोर्ड:

दार्जिलिङ भ्रमणमा आउनु भएको क्रममा माननीय मुख्यमन्त्री ममता ब्यानर्जी र माननीय मन्त्री अरुण विश्वासलाई व्यक्तिगत रूपमा KKRSS ले खम्बु राई बोर्डको नयाँ अध्यक्षका लागि ज्ञापनपत्र बुझाइसकेको छ। यसका लागि इमेल/फ्याक्स पनि सम्बन्धित विभागहरूमा पठाइ सकेको छ। खम्बु राई विकास बोर्ड पनि केन्द्रीय समितिका लागि महत्त्वपूर्ण विषय बनेको छ। पछिल्ला केही वर्षहरूमा, खम्बु राई विकास बोर्डको कार्यप्रणालीले हाम्रो संस्थाका सदस्यहरू माझ तल्लो तहमा नकारात्मक प्रभाव पारेको छ। केकेआरएसएसका सामान्य सदस्यहरूले विकास बोर्ड विरुद्ध गुनासो गर्दै आएका छन् र उचित कारबाही गर्न कडा माग गरेका छन्, जसले केकेआरएसएसलाई सोही अनुसार काम गर्न बाध्य पारेको हो।

वेबसाइट:

वर्तमान विश्व व्यवस्था र सूचना प्रविधि सँग अघी बढ्न, KKRSS ले मई २०२२ मा आफ्नै वेबसाइट: www.kkrss.org शुरु गरेको छ। जहाँ KKRSS का सबै जानकारी र गतिविधिहरू नियमित रूपमा अपडेट हुन्छन्। प्राविधिक जनशक्तिको अभावका कारण पनि यसको पूर्ण उपयोग हुन सकेको छैन। KKRSS को बिषयमा सबै गतिविधिहरू, यो हाम्रो वेबसाइट मा उपलब्ध छ।

नम्जा:

माङ्मा र माङ्पाको पहिचान, नामजालाई हाइलाइट गर्नु पनि महत्त्वपूर्ण छ। हाम्रा खम्बु माङ्माहरू र माङ्पाहरूलाई छुट्टै पहिचानको रूपमा नम्जा महत्त्वपूर्ण छ। हालसम्म केन्द्रीय समितिले दार्जिलिङ पहाडका माङ्माहरू र माङ्पाहरूलाई ६२ वटा नम्जा वितरण गरिसकेको छ।

चार पुस्तक विमोचन भएका छन्:

पछिल्लो समय KKRSS ले खम्बु राई संस्कृति र संस्कारसँग सम्बन्धित ४ वटा पुस्तक विमोचन गर्न सफल भएको छ।

1. सिटोङका स्वर्गीय मणिकुमार राई द्वारा प्रकाशित र लिखित पुस्तक 'बान्तवा शब्दकोश'।
2. विजनबारी ब्लक अन्तर्गत चुलिमाका श्री मदन थुलुङद्वारा लिखित पुस्तक 'लिम्चीबुङ'।
3. सेपि रिम्बिकबाट श्री एम सी राई द्वारा लिखित पुस्तक 'किराती लोक कथाहरू' र
4. रिम्बिकका श्री वीरेन्द्र चाम्लिङ द्वारा लिखित पुस्तक 'नकिमा' (चाम्लिङ शब्दको अर्थ)।

अभिनन्दन प्रदान

KKRSS ले खम्बु राई समुदायमा योगदान पुर्याउने र हाम्रो समाजमा विशिष्ट कार्य गर्ने आठ खम्बुहरूलाई सम्मान गरेको छ, अभिनन्दन कार्यक्रम २०२२ जेठ ७ गते चौरस्तामा उभौली पर्वको अवसरमा आयोजना गरिएको थियो। उँहाहरू हुनुहुन्छ:

1. डा. सुजाता रानी राई, दार्जिलिङ, साहित्य
२. डा. सीके राई, दार्जिलिङ, साहित्य
3. मिनचिमा राई, मिरिक, नेपाली संगीत
4. श्री प्रेमकुमार राई, मजुवा, दुर्गम क्षेत्रमा स्थापित बिद्यालयको प्रधानाध्यापक
5. शान्ति राई, तिस्ता उपत्यका, तिस्ता नदीमा उनको सामाजिक सेवाको लागि
६. समिच्छा राई, कालिम्पोङ, शमनवादका अनुसन्धान विद्वान
7. श्री पृथ्वी राई, गोक, सिक्किममा कक्षा 12 सम्म बान्तवा भाषा पाठ्यक्रमको मस्यौदा तयार गर्नका लागि।
८. देउराली राई, धरान, नेपाल, सगरमाथा आरोहण गर्ने पहिलो खम्बु महिला।

संगाठनिक गतिविधिहरू

सानदिवा उपाधि:

प्रतिष्ठित राईपाहरूलाई उनीहरूको योगदानको लागि सम्मान गर्न, KKRSS ले सानदिवा उपाधि प्रदान गर्ने निर्णय गरेको छ। केकेआरएसएसले यसका लागि पहिले नै प्रस्ताव पारित गरिसकेको छ, छनोट प्रक्रियाका लागि समिति गठन गरिनेछ। KKRSS ले खम्बु रिसर्च स्कॉलरहरूलाई पनि सम्मान गर्ने निर्णय गरेको छ।

बान्तवा पाठ्यक्रम:

KKRSS प्राथमिक तहमा खम्बु राई बान्तवा भाषा लागू गर्न सक्दो प्रयासमा छ। सोही अनुसार कक्षा ४ सम्मको बान्तवा भाषाको पाठ्यक्रम छिट्टै तयार हुनेछ। गोकका श्री पिर्थमान राई, जसले सिक्किममा कक्षा १२ सम्म बान्तवा भाषा पाठ्यक्रम विकास गर्ने अनुभव गरेका छन्, अगस्ट २०२२ मा उहाँको निवासमा भएको बैठकमा हामीलाई प्राथमिक तहको पाठ्यक्रम उपलब्ध गराउने पूर्ण आश्वासन दिनुभएको छ।

खम्बु सम्पदा क्षेत्र:

दार्जिलिङ पहाडमा खम्बुको निम्ती खम्बु सम्पदा क्षेत्रको खोजी कार्य जारी छ। यो मूलतः खम्बु राईको संस्कृति र दार्जिलिङ पहाडमा खम्बुको अस्तित्वको प्रतीक हुनेछ। KKRSS गम्भीरतापूर्वक एउटा क्षेत्र खोज्दै छ, एक क्षेत्र जसले प्रकृति द्वारा खम्बु विशिष्टता चित्रण वा प्रतिबिम्बित गर्दछ। केकेआरएसएसको प्रतिनिधिमण्डल यसअघि लब्डा मङ्पु नजिकै रहेको खलेलुङको भ्रमण गरिसकेको छ। अर्को सिटोङमा गोलमा-राजा गोलमा-रानी क्षेत्रमा चाँडै भ्रमण गर्ने भएको छ। यसै क्रममा अरु क्षेत्रहरू पनि अन्वेषण गरिनेछ।

चाँडै गर्नुपर्ने कार्यक्रमहरू:

आर्चरी प्रतियोगिता, खम्बु फेसन शो र खम्बु संगीत सहितको सिली उत्सव पनि प्रशोधनमा रहेको छ, कोषको अभाव नभएको भए २०२२ अक्टोबरमा आयोजना गरिसक्ने थियो।

परम्परागत पोशाक सुझाव समिति:

खम्बु राईको परम्परागत पोशाक सुझाव समिति चाँडै गठन गरिने भएको छ। समितिले दार्जिलिङ पहाडमा बसोबास गर्ने खम्बु राईका लागि उपयुक्त परम्परागत खम्बु पोशाक सुझाव दिनेछ। अगस्ट २१, २०२२ मा GDNS मा भएको केन्द्रीय समिति बैठकमा सुझाव समिति गठन गर्ने प्रस्ताव पारित भएको थियो।

सेप्टेम्बर 19, 2021 मा भएको निर्वाचन पछि केन्द्रीय समितिको कालक्रमिक गतिविधिहरू:

१. केन्द्रीय समितिको निर्वाचन:

सेप्टेम्बर 19, 2021: केकेआरएसएस (किराँति खम्बु राई सांस्कृतिक संस्थान) को केन्द्रीय समितिको वर्तमान निकाय सेप्टेम्बर 19, 2021 मा चुनिएको थियो। चुनावको दिनमा दार्जिलिङ पहाड र तराई/तराई का

केकेआरएसएसका सबै केन्द्रीय समिति सदस्यहरू उपस्थित थिए, निर्वाचनको दिन कुल १०८ केन्द्रीय समिति सदस्यहरू मध्ये ७२ केन्द्रीय समिति सदस्यहरू उपस्थित थिए।

कानुनी सल्लाहकार श्री प्रणय राईको अध्यक्षतामा केकेआरएसएस संस्थापक र प्रतिष्ठित सदस्यहरू सहित १२ सदस्यहरू रहेको निर्वाचन समितिले कोर केन्द्रीय समिति समूहको निर्वाचन लोकतान्त्रिक र पारदर्शी रूपमा सम्पन्न गरेको थियो। केकेआरएसएस केन्द्रीय समितिको कोर ग्रुपको अध्यक्षमा क्रमशः अध्यक्ष, डा प्रतापसिंह राई, उपाध्यक्ष, श्री मणिकुमार राई, महासचिव - श्री उध्यान राई र कोषाध्यक्षमा श्री अनुप राई, निर्वाचित भएका छन्।

२. तीन समितिको गठन:

1. KKRSS जनजाति समिति
2. वित्त समिति र
3. हस्तान्तरण समिति

अक्टोबर ३, २०२१: सेप्टेम्बर १९, २०२१ मा केन्द्रीय समिति गठन भएको १४ दिन पछि, पहिलो केन्द्रीय समिति बैठक GDNS पुस्तकालय हलमा भयो। दार्जिलिङ पहाड र तराईबाट ४३ केन्द्रीय समिति सदस्यहरू उपस्थित थिए। बैठकको कोरम २४ सदस्य रहेको थियो। पहिलो केन्द्रीय समिति बैठकमा संस्थापक सदस्य श्री हेमु राई, श्री भरतप्रकाश राई, श्री विजयकुमार राई, श्री गजेन्द्र राई र श्री कैलाश राईको उपस्थिति थियो।

संविधान मस्यौदा समितिका अध्यक्ष तथा केकेआरएसएसका कानुनी सल्लाहकार श्री प्रणय राईले तीनवटा समिति गठन गरेका थिए।

1. KKRSS जनजाति समिति, सर्वसम्मतिले समितिको अध्यक्षमा श्री एम एस राईलाई निर्वाचित गरियो।
2. वित्त समितिको अध्यक्षमा श्री गजेन्द्र राई सर्वसम्मतिले निर्वाचित भएका छन्।
3. हस्तान्तरण समिति, अध्यक्षमा सन्तोष राई सर्वसम्मत निर्वाचित भएका छन्।

३. मिरिक महकुमा समितिको गठन:

नोभेम्बर १३, २०२१: मिरिक क्षेत्रीय समिति लामो समयदेखि निष्क्रिय थियो, फलस्वरूप, KKRSS को नयाँ संविधान अनुसार सर्वसम्मत रूपमा विघटन गर्ने निर्णय गरियो, त्यसपछि मिरिक KKRSS का वरिष्ठ सदस्यहरूले नयाँ मिरिक महकुमा समिति गठन गर्न समन्वय समिति गठन गरे। तदनुसार केकेआरएसएस केन्द्रीय समितिले मिरिक समन्वय समितिलाई अनुमोदन गर्दै मिरिक महकुमा समिति गठन गर्न पहल गर्न अनुमति दिएको थियो।

संविधान मस्यौदा समितिका अध्यक्ष तथा KKRSS का कानुनी सल्लाहकार श्री प्रणय राई र केन्द्रीय समिति सदस्यहरूको उपस्थितिमा मिरिकमा 13 नोभेम्बर, 2021 मा मिरिक महकुमा समिति गठन गरिएको थियो। श्री आर के राईलाई मिरिक महकुमा समितिको अध्यक्षमा सर्वसम्मतिले चयन गरिएको थियो।

4. कुल ग्राम पञ्चायत र नगरपालिका वार्डको गठन:

KKRSS को नयाँ संविधान अनुसार ग्राम पञ्चायत, खण्ड, महकुमा, जिल्ला समिति र केन्द्रीय समितिका साथै नगरपालिका वार्ड समितिको गठन अनिवार्य छ। केकेआरएसएसका विद्यमान शाखाहरू यथावत रहनेछन्, ग्राम पञ्चायत क्षेत्र भित्रका शाखाहरूले विशेष ग्राम पञ्चायत समिति गठन गर्नुपर्नेछ।

तदनुसार, KKRSS ले अहिलेसम्म कुल 110 GP मध्ये 30 GP मात्र गठन गरेको छ। जीपीको उच्चतम गठन बिजनबारी ब्लकमा छ, जहाँ कालिम्पोङ जिल्लाले GP गठनमा शून्य रिपोर्ट गरेको छ। कुर्सियोङ र मिरिक महकुमाले पनि जिपी गठनका लागि द्रुत गतिमा अघि बढ्नुपर्छ।

दार्जिलिङ र कालिम्पोङ जिल्लाका कुल नगरपालिका वार्डहरूमा 84 नगरपालिका वार्डहरू छन्। दार्जिलिङ नगरपालिकाले 32 वटा वार्ड बाट 18 वटा वार्ड समिति गठन गरेको छ। हालसम्म अन्य कुनै नगरपालिका वार्ड समिति (कालिम्पोङ, कुर्सियोङ र मिरिक) गठन भएको छैन।

4. माङपा मदन राई (फाक्टु)/ शहीद सत्यपाल राई/ शहीद भूपेन राई - प्रती श्रद्धाञ्जली र सम्मान प्रदान:

नोभेम्बर 14, 2021: खम्बु राई समुदायमा ठुलो सेवा पुर्याउनुहुने खम्बु राईका प्रतिष्ठित तथा वरिष्ठ माङपा तथा खम्बु राईका प्रमुख माङपा मदन राई (फाक्टु)को 19 वर्षको उमेरमा नोभेम्बर 12, 2021 मा निधन भएको थियो।

केकेआरएसएसका सहसचिव श्री दिपेन राईको नेतृत्वमा आएको प्रतिनिधिमण्डलले स्वर्गीय माङपा मदन राईलाई उहाँको निवासमा श्रद्धाञ्जली अर्पण गरेको थियो।

KKRSS ले शोक सन्तप्त परिवारलाई हार्दिक समवेदना प्रकट गर्‍यो र अन्त्येष्टि समारोहमा भाग लिएको थियो।

साथै, हेलिकप्टर दुर्घटनामा शहीद भएका शहीद सत्यपाल राई, तकदाह निवासी, अनि ह्याप्पी भ्याली, दार्जिलिङ निवासी, शहीद भूपेन राई जो मणिपुर प्राकृतिक प्रकोपमा शहीद भएका थिए, केकेआरएसएस प्रतिनिधिमण्डलले उँहाहरूको शवयात्रामा पनि सहभागी जनाएका थिए।

6. दोस्रो केन्द्रीय समिति बैठक सम्पन्न:

नोभेम्बर 20, 2021: खम्बु राई विकास बोर्डको कार्यालयमा दोस्रो केन्द्रीय समितिको बैठक सम्पन्न भएको थियो। केन्द्रीय समितिको पक्षमा विभिन्न प्रस्तावहरू पारित गर्न बैठक महत्वपूर्ण थियो। केकेआरएसएस केन्द्रीय समिति गठन पछि, केकेआरएसएस को कुनै पनि निर्णय सर्वसम्मत हुनु पर्छ र केन्द्रीय समितिको बैठकमा संकल्प पारित गर्ने निर्णय गरियो।

कर्णेल जेडी राईको अध्यक्षतामा बसेको बैठकले केन्द्रीय समितिले पेश गरेका १४ वटा प्रस्तावलाई सर्वसम्मतिले पारित गर्ने निर्णय गरेको थियो। १४ संकल्पहरू निम्नानुसार छन्:

(१)। उदौली २०२१ डिसेम्बर ११, २०२१ मा गर्ने निर्णय गरियो। (२) येलेदोड २०२१ मनाउने निर्णय गरियो। (३) पात्रो छाप्ने निर्णय गरियो (४)मृतक सदस्यहरूको लागि झण्डा र प्रमाणपत्र (५) राईपालाई सन्देवा उपाधि (६) नम्जा: माडमा र माडपा का लागि आधिकारिक (७) केन्द्रीय कार्यालयमा खम्बु पोशाक र सहायक सामग्रीको खुद्रा पसल।(८) कानूनी टोली गठन (९) केन्द्रीय समिति कार्यालयको मर्मत (१०) आधिकारिक भ्रमणका लागि सवारी भाडा दिइने (११) दार्जिलिङ महकुमा समितिको लेखा दार्जिलिङ जिल्ला समितिलाई हस्तान्तरण गरिने। (१२) सीधै केन्द्रीय कार्यालयमा सदस्यता शुक्ल बुझाउने। (१३) नेपालीमा संविधानको अनुवाद। (१४) प्रमुख माडमाको तलब वृद्धि।

७. सिलगढी महकुमा समिति गठन:

जनवरी १२, २०२२: केकेआरएसएस सिलगढी महकुमा समिति आज सिलगढीको शहिद नगर सामुदायिक हलमा आयोजित एक बैठकमा सफलतापूर्वक गठन गरियो। बागडोगरा, खोप्रेल, पानीटांकी, दार्जिलिङ-मोर, शहिद नगर आदि जस्ता सिलगढीका सबै शाखाहरूका केकेआरएसएसका सदस्यहरू सक्रिय रूपमा सहभागी थिए। अमरकुमार राईको अध्यक्षतामा सम्पन्न बैठकको प्रमुख अतिथि केन्द्रीय समितिका अध्यक्ष डा प्रतापसिंह राई थिए। आजको बैठकमा सर्वसम्मतिले सिलगढी महकुमा समिति गठन गर्ने निर्णय गरियो, तदनुसार आजको बैठकमा १२ सदस्यीय सिलगढी महकुमा समिति सर्वसम्मतिले चुनियो। निर्वाचन सकिए लगत्तै केन्द्रीय कमिटी सदस्यहरूको उपस्थितिमा सबै निर्वाचित सदस्यहरूले सपथ ग्रहण गरेका थिए।

सिलिगुरी महकुमा समितिमा चुनिएका पोर्टफोलियो धारकहरू:

अध्यक्ष:

श्री कृष्ण बन्तवा राई, खोपरेल

उप - अध्यक्ष:

श्री इन्द्रबहादुर राई, बागडोगरा

सचिव:

श्री विक्रम राई, शहिद नगर

संयुक्त सचिव:

श्री तिलक राई, खोपरेल

कोषाध्यक्ष:

श्री अमर कुमार राई, दार्जिलिङ-मोर

8. किरात नयाँ वर्ष - येलेदोड 5082 पालना गरियो:

जनवरी 15, 2022: केकेआरएसएस केन्द्रीय समिति, बिजनबारी ब्लक, सुकिया ब्लक र दार्जिलिङ नगरपालिकाका सदस्यहरूले जामुने नजिकै रंगीत नदीको किनारमा किरात नयाँ वर्ष येलेदोड 5082 मनाए। अनुष्ठान माङ्मा शोभा राईले गरिन्। कार्यक्रममा करिब १५० केकेआरएसएस सदस्यहरू उपस्थित थिए र नयाँ किरात वर्षको आगमनलाई स्वागत गरेका थिए।

सोही अवसरमा यासावा-दोसाँवा नामक खम्बु अनुष्ठान पनि मनाएको थियो, जहाँ श्राप धुने र नजानी गरेको पापको क्षमाका लागि पूजा गरिन्छ। येलेदोड ५०८२ कोविड लाई ध्यान राख्दै सरकारी निर्देशन पालना गरी मनाइयो, केन्द्रीय समिति, बिजनबारी ब्लक, सुकिया ब्लक र दार्जिलिङ नगरपालिकाका केही पोर्टफोलियो धारकहरू मात्र सहभागी हुन पाएका थिए।

८. नेपालीमा केकेआरएसएस संविधान:

मार्च 1, 2022: केकेआरएसएसको मूल संविधान अंग्रेजीमा लेखिएको छ, जसलाई संविधान मस्यौदा समितिका अध्यक्ष र केकेआरएसएसका कानुनी सल्लाहकार श्री प्रणय राईले मस्यौदा र कम्पाइल गरेका थिए। तर, औसत खम्बु राई जनताले सजिलै बुझ्ने गरी नेपाली भाषामा संविधानको माग गरेका थिए। त्यसैले केकेआरएसएस केन्द्रीय समितिले नेपालीमा अनुवाद गर्ने निर्णय गरेको थियो, सोही अनुसार केकेआरएसएसका संस्थापक सदस्य श्री विजय राईलाई जिम्मेवारी दिइएको थियो। जसलाई पछ्याउँदै श्री विजय राईले संविधानको नेपाली संस्करण बुझाएका छन्, जसअनुसार नेपालीमा संविधान छापिएको पनि छ।

9. KKRSS केन्द्रीय कार्यालय पुनर्निर्मित:

पुरानो सुपरमार्केट, दार्जिलिङमा अवस्थित केकेआरएसएस केन्द्रीय कार्यालय केही हदसम्म मर्मत गरिएको छ। कार्यालय पुनर्निर्माणका लागि केन्द्रीय समितिका महासचिव तथा कोषाध्यक्षले खर्च गरेका थिए।

९. केकेआरएसएसले साकेला उभौली २०२२ मनाए:

मई 7, 2022: KKRSS ले चौरस्तामा उभौली 2022 को पर्व सफलतापूर्वक सञ्चालन गरेको थियो। कार्यक्रममा दार्जिलिङ पहाडका सम्पूर्ण खम्बु राईहरूको सहभागिता रहेको थियो। उभौली २०२२ मा पहाडबाट आएका माङ्मा र माङ्पाहरूको उपस्थिति रहेको थियो, सो अवसरमा ५० भन्दा बढी माङ्मा र माङ्पाहरूले भाग लिएका थिए। माङ्मा र माङ्पाले पूजाआजा गर्न चौरस्तामा छुट्टाछुट्टै मोथान स्थापना गरिएको थियो। कार्यक्रमका प्रमुख अतिथि दार्जिलिङका पूर्व विधायक श्री अमर सिंह राई थिए।

खम्बु सिली र खम्बु संगीत सहित खम्बु सांस्कृतिक कार्यक्रम प्रस्तुत गरिएको थियो। साकेला उभौली २०२२ मा पहाड र तराईका करिब ८ वटा सिली समुहले प्रस्तुति दिएका थिए। कार्यक्रममा उपस्थित सबैलाई खानाको व्यवस्था गरिएको थियो।

कार्यक्रम व्यवस्थापन गर्न KKRSS स्वयंसेवकहरूको 14 समूहहरू खटिएका थिए।

10. KKRSS को पुस्तक 'नाकिमा' विमोचन:

जुलाई ३१, २०२२: केकेआरएसएसद्वारा प्रकाशित पुस्तक नाकिमाको आज औपचारिक रूपमा नेपाली साहित्य सम्मेलन, सुधापा हल, दार्जिलिङमा प्रमुख अतिथि डा. सुजाता रानी राईद्वारा विमोचन गरियो। पुस्तकका लेखक श्री वीरेन्द्र चाम्लिङ शिक्षक र रिम्बिक डाँरा गाउँका निवासी हुन्।

11. माङ्मा-माङ्पा सल्लाहकार परिषद् गठन:

अगस्त ८, २०२२: केकेआरएसएसका अध्यक्ष डा. प्रताप सिंह राईको उपस्थितिमा, दार्जिलिङको बीएसएमआई स्कूलमा माङ्मा-माङ्पा का लागि एक सल्लाहकार परिषद् गठन गरियो।

माङ्मा-माङ्पा सल्लाहकार परिषद्को मुख्य संयोजकमा नाम्रिङका माङ्पा किशोर चाम्लिङ र उपसंयोजकमा मङ्पु लब्डा निवासी माङ्पा जगत बाहिङ राई सर्वसम्मतिले निर्वाचित भएका छन्।

बीएसएमआई विद्यालय परिसरमा सिली तालिम केन्द्र, धनुर्विद्या तालिम र राई भाषा तथा संस्कृति अध्ययन केन्द्रको पनि उद्घाटन गरिएको थियो।

12. पुरानो विचाराधीन खाता हस्तान्तरण:

अगस्त २१, २०२२: पुराना विचाराधीन खाताहरू समाधान गर्ने KKRSS को लामो समयदेखिको प्रयास सफलतापूर्वक सम्पन्न भयो। डा. प्रतापसिंह राईको अध्यक्षतामा जीडीएनएस पुस्तकालय हलमा भएको थियो। केकेआरएसएसका प्रमुख संरक्षक श्री सीआर राई, संस्थापक सदस्य श्री हेमु राई, साथै केकेआरएसएसका कार्यकारिणी सदस्य, बागडोग्रा, मिरिक, कुर्सियोड, दार्जिलिङ जिल्ला समिति र केन्द्रीय समितिका पदाधिकारीहरूको उपस्थितिमा, लेखा तथा फाइलहरू औपचारिक रूपमा पूर्व कोषाध्यक्ष श्रीमती ममता राई द्वारा श्री अनुप राई, कोषाध्यक्ष, केन्द्रीय समिति लाई हस्तान्तरण गरिएको थियो। हस्तान्तरण समितिका अध्यक्ष सन्तोष राई स्वास्थ्य समस्याका कारण बैठकमा उपस्थित हुन सकेनन् भने उनको तर्फबाट श्री अनुप राईले कार्यभार सम्हालेका थिए। पूर्व केन्द्रीय समितिको तर्फबाट पूर्व कोषाध्यक्ष श्रीमती ममता राईको उपस्थिति थियो।

श्रीमती ममता राईले सबैको उपस्थितिमा कागजातहरू प्रस्तुत गरे जस्तै: विगत पाँच वर्षको वित्तीय विवरण (२०१५-२०२०), KKRSS दर्ता प्रमाणपत्र, SBI बैंक चq, पुस्तक र लेखा परीक्षा। हस्तान्तरण गरिएका कागजातहरू केन्द्रीय समितिको कोषाध्यक्ष श्री अनुप राई सित छलफल र सिफारिस पछि मात्र केन्द्रीय समितिको बैठकले आजको हस्तान्तरण स्वीकृत गर्ने निर्णय आजको बैठकले गरेको छ।

13. डा. शमूएल राई खम्बु राई बारे विस्तृत प्रतिवेदन लेख्ने:

अक्टोबर ३१, २०२२: डा. प्रताप सिंह राईको नेतृत्वमा पाँच केन्द्रीय समिती सदस्यहरू (श्री एमएस राई, श्री उद्यान राई, श्री किशोर राई मुक्सु, श्री फिलिप राई) को एक प्रतिनिधिमण्डलले डा शमूएल राईलाई उनको निवास मङ्गपुमा भेटे। डा. शमूएल राईले भारतमा अनुसूचित जनजातिको स्थिति अनुसार सबै मापदण्डहरूलाई औचित्य राख्दै "किराती खम्बु राईको गाथा" नामक एउटा पुस्तक योगदान गरिसकेका छन्। यसै गरी प्रतिनिधिमण्डलले भारतमा अनुसूचित जनजातिको स्थिति अनुसार सबै मापदण्डहरू समेटेर खम्बु राईको बारेमा पूर्ण प्रतिवेदन पुनः लेखन डा. श्यामूएललाई अनुरोध गरेको छ, जसका लागि डा शमूएलले प्रतिनिधिमण्डललाई पूर्ण आश्वासन दिएका छन्।

14. महाकाल डाँडा माडखिम समितिको गठन:

नोभेम्बर 6, 2022: तदर्थ महाकाल डाँडा माडखिम समितिको बैठक आयोजना गरी, बैठकमा पूर्ण महाकाल डाँडा माडखिम समिति गठन गरियो। बैठकको अध्यक्षता श्री किशोर राई (मुगसु)ले गर्नुभएको थियो। बैठकमा संस्थापक सदस्य श्री हेमु राई, पूर्व कार्याध्यक्ष कर्णेल जेडी राई र दार्जिलिङ आसपासका शाखाका सदस्यहरूको सहभागिता रहेको थियो।

General Secretary
Kiranti Khambu (Rai)
Sanskritik Sansthan
Central Committee, Darjeeling

नोभेम्बर 27, 2022 मा दार्जिलिङमा आयोजित वार्षिक केन्द्रीय समिति बैठकमा पेश गर्नका लागि महासचिव, KKRSS द्वारा छोटो रिपोर्ट।